Minister
Infrastruktury

Znak pisma: DGW-6.054.5.2025
Warszawa, 22 maja 2025

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senator Halinę Biedę, Henryka Piotra Siedlaczka, Piotra Masłowskiego, Zygmunta Frankiewicza, Macieja Kopca, Wojciecha Koniecznego, Joannę Sekułę, Beatę Małecką-Liberę, Agnieszkę Gorgoń-Komor, Andrzeja Dziubę, Ryszarda Majera i Andrzeja Kalatę dnia 12 lutego 2025 r. na 28. posiedzeniu Senatu, poniżej przekazuję odpowiedź na zawarte w nim pytania.

Zagadnienie deficytu wód podziemnych i ryzyka ich zanieczyszczenia odnosi się zarówno do ilościowego, jak i jakościowego stanu tych zasobów. Problematyka ta została uregulowana w prawie europejskim, w *Ramowej Dyrektywie Wodnej* (RDW)[1] oraz *Dyrektywie w sprawie ochrony wód podziemnych*[2], których zapisy Polska transponowała do ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (dalej jako: upw). Zgodnie z art. 59 ww. ustawy, Polska dąży do osiągniecia celów środowiskowych w zakresie ochrony wód podziemnych poprzez: zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń, zapobieganie pogorszeniu oraz poprawę ich stanu, ich ochronę i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Jak wynika z art. 60 upw realizacja tych celów odbywa się poprzez podejmowanie działań zawartych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (PGW). Aktualne PGW na okres planistyczny 2022-2027, opracowane w ramach II aktualizacji (IIaPGW), zostały przyjęte na przełomie 2022 i 2023 r. w drodze rozporządzeń Ministra Infrastruktury. Zgodnie z art. 319 upw, za opracowanie projektów planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy odpowiada Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW WP). PGW WP ustala zestaw działań ukierunkowany na osiągnięcie celów środowiskowych dla wszystkich jednolitych części wód (JCW), w tym jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). JCWPd to podstawowa jednostka

[1] Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32000L0060
[2] Dyrektywa 2006/118/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006L0118

Infolinia: +48 22 630 10 00
kancelaria@mi.gov.pl
www.gov.pl/web/infrastruktura

Ministerstwo Infrastruktury
ul. Chałubińskiego 4/6
00-928 Warszawa

zarządzania wodami podziemnymi w planach gospodarowania wodami. Każdy zestaw działań zawiera „podstawowe" działania oraz, jeśli to stosowne, działania „uzupełniające", które mogą zostać przyjęte w celu osiągnięcia przez JCWPd celów środowiskowych. Zgodnie z upw działania podstawowe ustala się dla wszystkich JCWPd, zaś uzupełniające dla JCWPd zagrożonych nieosiągnięciem ustalonych dla nich celów środowiskowych w zależności od ustalenia przyczyn zagrożenia.

Z uwagi na charakter działań podstawowych, zostały one podzielone na działania na poziomie krajowym (ogólnokrajowy zakres realizacji) oraz na działania skierowane do konkretnych JCWPd. Katalog działań dla poszczególnych JCWPd zawiera zarówno działania podstawowe skierowane do poszczególnych JCWPd oraz działania uzupełniające, stanowiąc podstawę dla zaprojektowanych zestawów działań. Dla każdego z planowanych działań wskazano jednostkę odpowiedzialną za jego realizację wraz z harmonogramem realizacji.

Ministerstwo Infrastruktury monitoruje realizację działań zaplanowanych w ramach planów gospodarowania wodami, wdrażanych przez PGW WP. Zgodnie z art. 328 upw, PGW WP oraz inne właściwe organy są zobowiązane do składania sprawozdań dotyczących postępów w realizacji tych planów. Ponadto Ministerstwo Infrastruktury monitoruje etapy realizacji działań zaplanowane w ramach *Harmonogramu i programu prac związanych ze sporządzeniem III aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy*[3] (III aPGW - cykl planistyczny 2022-2027).

Plany gospodarowania wodami dokonują podziału Polski na obszary JCWPd o dobrym lub złym stanie wód podziemnych oraz niezagrożone i zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. Obecnie Polska jest podzielona na 174 JCWPd. Dla każdej JCWPd oceniany jest stan ilościowy i jakościowy (chemiczny) wód podziemnych, identyfikowane są zagrożenia oraz planowane są działania mające na celu osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu

Kluczowym wyznacznikiem oceny stanów JCWPd jest zarówno jakość, jak i ilość zasobów wodnych. Jak wynika z *Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2023–2027 z perspektywą do roku 2030*[4] *(ocena wg stanu na 2020 r.)* największy problem z deficytem wód podziemnych o odpowiedniej jakości dotyczy obszarów, gdzie działalność górnicza i nadmierna eksploatacja prowadzi do znacznego obniżenia poziomu wód i ich zanieczyszczenia np. na Górnym Śląsku oraz w rejonie Bełchatowa i Konina-Turka.

Jak wynika z powyższych informacji, pewną część obszarów w granicach **województwa śląskiego** cechuje gorszy stan wód podziemnych względem pozostałej części kraju. Zgodnie z PGW, województwo śląskie jest położone w obrębie obszarów dorzeczy **Odry** (regionu wodnego Warty i regionu wodnego Górnej Odry), **Wisły** (regionu wodnego

[3] Dostępny pod linkiem: https://www.gov.pl/attachment/effe353d-c744-4a0e-b268-b0c286cb28b5

[4] Uchwała nr 152 Rady Ministrów z dnia 22 sierpnia 2023 r. w sprawie przyjęcia „Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2023–2027 z perspektywą do roku 2030", https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20230001119

Środkowej Wisły, regionu wodnego Małej Wisły i regionu wodnego Górnej – Zachodniej Wisły) oraz **Dunaju** (regionu wodnego Czadeczki) [5] (Tab. 1).

Tab. 1. JCWPd w województwie śląskim wraz z przypisaniem do regionu wodnego i obszaru dorzecza

Obszar dorzecza	Region wodny	Położenie w województwie	Nr JCWPd
Odry	Warty	Północny - zachód	81, 82, 98, 99
	Górnej Odry	Południowy - zachód	110, 128, 129, 141, 142, 143, 144, 155, 170
Wisły	Środkowej Wisły	Północny - wschód	84, 113
	Małej Wisły	Południowo - wschód	111, 112, 130, 145, 146, 156, 157, 162, 163
	Górnej-Zachodniej Wisły	Południowy - wschód	100, 158, 159
Dunaju	Czadeczki	Południe	171

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji zawartych na stronie wody.isok.gov.pl

W regionie wodnym **Warty**, obejmującym północno-zachodnią część województwa śląskiego, są zlokalizowane 4 jednolite części wód podziemnych o nr: 81, 82, 98 oraz 99. Charakteryzują się one dobrym stanem chemicznym i ilościowym. Pomimo występujących rozproszonych presji obszarowych związanych z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem, cel środowiskowy jednolitych części wód podziemnych pozostaje niezagrożony, a w perspektywie 2027 r. jest oczekiwane utrzymanie się dobrego stanu chemicznego i ilościowego. Do utrzymania zdiagnozowanego dobrego stanu wód podziemnych mają przyczynić się działania przewidziane w II aktualizacji PGW na obszarze dorzecza Odry, ustanowione zarówno na poziomie krajowym, jak i indywidualnie dobrane do potrzeb jednolitych części wód podziemnych.

Dla wód podziemnych województwa śląskiego pozostających w granicach regionu wodnego Warty indywidualne działanie polega na ustanowieniu przez wojewodę w perspektywie 2027 r. obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 326 - zbiornik Częstochowa (E)) oraz merytoryczne wsparcie wskazane do realizacji przez państwową służbę geologiczną w zakresie zagadnień hydrogeologicznych i hydrodynamicznych związanych z ustanawianiem tego obszaru ochronnego.

[5] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. z 2023 poz. 300); Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 poz. 335); Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Dunaju (Dz. U. z 2023 poz. 210).

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 28 grudnia 2017 r. w sprawie nadania statutu Państwowemu Gospodarstwu Wodnemu Wody Polskie, obszar działania PGW Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach obejmuje regiony wodne **Małej Wisły, Górnej Odry oraz Czadeczki**. Ww. obszar działania obejmuje 23 JCWPd, w tym 19 JCWPd położonych w całości lub częściowo w granicach województwa śląskiego, tj.: nr 111, 112, 130, 145, 146, 156, 157, 162, 163, 110, 128, 129, 141, 142, 143, 144, 155, 170 i 171.

W odniesieniu do jednolitych części wód podziemnych w granicach województwa śląskiego, PGW Wody Polskie Regionalnemu Zarządowi Gospodarki Wodnej w Gliwicach oraz ww. zarządom zlewni przyporządkowano dodatkowy przegląd pozwoleń wodnoprawnych jako działanie ciągłe realizowane, na podstawie art. 325 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo wodne, na obszarach występowania JCWPd nr: 111, 145, 156, 112, 130, 146, 157, 129, 144 oraz działanie polegające na opracowaniu wniosku na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych dla Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 330 - Zbiornik Gliwice (jednolite części wód podziemnych nr: 111, 129, 128), a także działanie polegające na opracowaniu wniosku na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych dla Głównego zbiornika wód podziemnych nr 332 - Zbiornik Subniecka kędzierzyńsko-głubczycka (jednolite części wód podziemnych nr: 127, 144, 128, 141, 142, 143). Działanie dotyczące opracowania wniosku na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych dla Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 330 - Zbiornik Gliwice zostało zrealizowane, a obszar ochronny Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 330 został ustanowiony w drodze Rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 25 września 2023 r. w sprawie ustanowienia obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 330 - Zbiornik Gliwice (Dz. U. Województwa Śląskiego z 2023 r. poz. 7220). Działanie dotyczące opracowania wniosku na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych dla Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 332 - Zbiornik Subniecka Kędzierzyńsko Głubczycka również zostało zrealizowane i jest objęte procedurą ustanawiania obszaru ochronnego w drodze rozporządzenia wojewody. Na obszarach ochronnych obowiązują zakazy lub ograniczenia wykonywania robót lub czynności, które mogą spowodować zanieczyszczenie gruntów lub wód. Ponadto zapewnieniu odpowiedniej jakości ujmowanych wód do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ochronie zasobów wodnych służy ustanawianie stref ochronnych ujęć wody.

Aktualnie w toku uzgodnień PGW Wody Polskie RZGW w Gliwicach pozostaje wniosek dotyczący projektu rozporządzenia Wojewody Śląskiego w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wód podziemnych z utworów triasowych i dewońskich CMC Poland sp. z o.o. w Zawierciu. Teren ochrony pośredniej przedmiotowego ujęcia jest zlokalizowany w województwie śląskim na obszarze działania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach w regionie wodnym Małej Wisły. W granicach województwa śląskiego w części przynależnej do PGW Wody Polskie RZGW w Gliwicach występuje 35 terenów ochrony pośredniej ujęć wód podziemnych, w tym 27 ustanowionych przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach, których celem jest zapewnienie odpowiedniej jakości ujmowanych wód oraz wydajności ujęć.

W kontekście już ostatnich ocen JCWPd, dokładnie JCWPd zlokalizowanych w województwie śląskim w graniach regionu wodnego **Górnej-Zachodnie Wisły i Środkowej Wisły**, zgodnie *rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* stan chemiczny oraz ilościowy tych JCWPd, w tym zwłaszcza JCWPd nr 158 został oceniony jako dobry, a jednolita część wód nie jest zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego (ocena z 2019 r. z IIaPGW). Dla JCWPd nr 158 nie ustalono indywidualnych działań naprawczych, tym samym, zgodnie z IIaPGW, główne zbiorniki wód podziemnych zlokalizowane w jej obrębie nie wymagają pilnych działań w kierunku ustanowienia obszarów ochronnych. Poza obligatoryjnymi przeglądami pozwoleń wodnoprawnych wynikającymi z działań krajowych (co najmniej raz na 4 lata), IIaPGW nie wprowadza wymogu przeprowadzania dodatkowych przeglądów pozwoleń wodnoprawnych.

Do określenia niezbędnych działań dla wszystkich ww. JCWPd, konieczna była ocena stanów wód podziemnych, co nie odbyłoby się to bez danych pozyskanych z monitoringu tych wód. Wyniki monitoringu zostały wykorzystane przez PGW WP do opracowana projektów II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, w szczególności w celu:

1) oceny stopnia realizacji celów środowiskowych i wskazania ostatecznych celów dla jednolitych części wód;
2) konstruowania i planowania działań dla poszczególnych JCWPd.

Monitoring wód podziemnych jest realizowany w ramach państwowego monitoringu środowiska, obejmuje znaczną część kraj i odbywa się w ramach sieci punktowych pomiarów. Badania i ocenę stanu wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych i ilościowych wykonuje państwowa służba geologiczna, pełniona przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB). Prowadzi się go w sposób umożliwiający m.in. dokonywanie oceny stanu JCWPd oraz wykrycie znaczących i utrzymujących się trendów wzrostu stężeń zanieczyszczeń spowodowanych oddziaływaniami antropogenicznymi. Natomiast organ Inspekcji Ochrony Środowiska wykonuje uzupełniające badania wód podziemnych w zakresie elementów fizykochemicznych w uzasadnionych przypadkach. Najnowsze wyniki dotyczące monitorowania jakości wód podziemnych są ogólnie dostępne[6].
Ocena stanu wód podziemnych na obszarach dorzeczy jest wykonywana przez właściwy organ Inspekcji Ochrony Środowiska (Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, GIOŚ) na podstawie badań i ocen państwowej służby geologicznej z wykorzystaniem badań uzupełniających. Forma i sposób prowadzenia monitoringu jednolitych części wód podziemnych jest regulowana rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2021 poz. 1576). Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie dokonuje oceny stopnia osiągnięcia celów środowiskowych z uwzględnieniem oceny stanu wód na obszarach dorzeczy. W ramach monitoringu chemicznego prowadzi się monitoring diagnostyczny i monitoring

[6] Najnowsze wyniki dotyczące monitorowania jakości wód podziemnych zostały opublikowane pod adresami: https://mjwp.gios.gov.pl/ oraz https://www.gov.pl/web/gios/wody-dane-regionalne.

operacyjny. Zgodnie z ww. rozporządzeniem monitoring diagnostyczny stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych prowadzi się przynajmniej raz w ciągu 6-letniego cyklu aktualizacji Planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Państwowy Instytut Geologiczny przeprowadził monitoring diagnostyczny, który objął wszystkie jednolite części wód podziemnych na terenie kraju w 2022 r. Dane posłużyły do oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w oparciu o zasady określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 poz. 2148). W jednolitych częściach wód podziemnych uznanych, na podstawie monitoringu diagnostycznego, za zagrożone nieosiągnięciem określonych dla nich celów środowiskowych oraz w celu stwierdzenia występowania znaczących i utrzymujących się trendów wzrostu stężeń zanieczyszczeń spowodowanych oddziaływaniami antropogenicznymi jest prowadzony monitoring operacyjny (PIG -PIB). Uzupełnieniem monitoringu diagnostycznego i operacyjnego oraz monitoringu stanu ilościowego (PIG - PIB) jest monitoring badawczy, który jest prowadzony poza systemem Państwowego Monitoringu Środowiska. Jego zakres i częstotliwość wynikają z przyczyny ustanowienia (zidentyfikowane zanieczyszczenia lub presja) oraz warunków hydrogeologicznych danej jednolitej części wód podziemnych. Ocena stanu wód podziemnych wraz z oceną ryzyka nieosiągnięcia ustalonych celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych została przedstawiona w ww. Planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy.

Spośród jednolitych wód podziemnych położonych w granicach województwa śląskiego na obszarze działania PGW Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach **ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych dotyczy JCWPd nr : 111, 112, 130, 145, 146, 156, 157, 163, 110, 128, 129, 143, 144, 155**. Ww. informacje wykorzystano do zaplanowania działań dla poszczególnych jednolitych części wód, które ukierunkowano na redukcję zidentyfikowanych presji decydujących o stanie lub zagrożeniu JCWPd. W załącznikach do planów gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy[7] ujęto odpowiednio katalog działań krajowych oraz zestaw działań w odniesieniu do poszczególnych jednolitych części wód podziemnych.
Szczególnym rodzajem monitoringu wód podziemnych jest monitoring obszarów obciążonych silną presją antropogeniczną do jakich zalicza się oddziaływanie górnictwa i przemysłu czy aglomeracji metropolitalnych. Jednolita część wód podziemnych nr 158 nie jest objęta tego rodzaju monitoringiem. Z aktualnych dostępnych danych zamieszczonych w Roczniku hydrogeologicznym (Rok hydrologiczny 2022) wynika, że jakość wody JCWPd nr 158 nie przekracza III klasy i nie odbiega od wartości wskaźników będących podstawą oceny wykonanej w 2019 r.

Podsumowując kwestię monitoringu wód podziemnych, przeprowadzane przez PIG-PIB i GIOŚ badania tych wód są uwzględniane przez PGW WP w procesie aktualizacji PGW. Aktualnie trwają prace nad III aktualizacją PGW (IIIaPGW), w ramach której uwzględnione zostaną najnowsze dostępne wyniki badań wód podziemnych. Te dane posłużą do aktualizacji dokumentów planistycznych z IV cyklu planistycznego (2022 – 2027)

[7] załączniki nr: 11, 17 do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, załączniki nr 11, 17 do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, załączniki nr 8, 11 do Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Dunaju.

i zaplanowania działań mających na celu osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód podziemnych w kolejnym cyklu planistycznym. Zakończenie całości prac nad aktualizacją PGW dla 9 dorzeczy przewidziane jest w I kwartale 2028 r.

Przechodząc do kwestii finansowania inwestycje w infrastrukturę wodną i ochronę wód, osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wszystkich rodzajów wód poprzez realizację wyznaczonych działań w ramach PGW odbywa się dzięki finansowaniu zarówno ze środków własnych PGW WP, jak i zewnętrznych, w tym środków z funduszy europejskich. Istotne jest planowanie wydatków z uwzględnieniem zjawisk takich jak powodzie i susze, które niewątpliwe mają wpływ na ilościowy i jakościowy stan wód.

Wydatki majątkowe PGW WP, z których realizowane są w szczególności zadania o charakterze przeciwpowodziowym i minimalizującym skutki suszy w skali całego kraju, w ostatnich latach kształtują się w przedziale pomiędzy ok. 1,5 a 2 mld zł rocznie i wykazują tendencję rosnącą. Zgodnie ze Sprawozdaniami z wykonania planu finansowego PGW WP za 2022 i 2023 r., wydatki majątkowe, w ramach których główną składową stanowią środki na zadania inwestycyjne, wyniosły odpowiednio 1,77 mld zł w 2022 r. i 2,05 mld zł w 2023 r. Analogiczne sprawozdanie za 2024 r. powinno być dostępne w II kw. 2025 r.

Zgodnie z zatwierdzonym przez Ministra Infrastruktury Programem planowanych inwestycji w gospodarce wodnej PGW WP w województwie śląskim w perspektywie wieloletniej planowanych jest łącznie 41 inwestycji PGW WP o charakterze przeciwpowodziowym na kwotę ok. 334 mln zł. Zgodnie z bieżącymi informacjami sprawozdawczymi przekazywanymi przez PGW WP do Ministerstwa Infrastruktury, z powyższych projektów 15 inwestycji miało zapewnione całkowite bądź częściowe finansowanie w 2024 r.

W kontekście wykorzystania funduszy europejskich informuję, że w ramach programu operacyjnego Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko 2021-2027 w województwie śląskim zgodnie z przekazanymi informacjami z PGW WP planowana jest realizacja poniższych dużych zadań inwestycyjnych o charakterze przeciwpowodziowym:

- „Przebudowa i modernizacja skarp i urządzeń zbiornika wodnego Dzierżno Duże, stanowiącego ochronę przeciwpowodziową doliny Kłodnicy" na łączną kwotę ok. 350 mln zł (z czego dofinansowanie ze środków europejskich może wynieść do ok. 279 mln zł). W ramach zadania planowane jest zwiększenie ochrony przeciwpowodziowej poprzez modernizację istniejącego zbiornika i odbudowę jego pierwotnej pojemności do 84,26 mln m^3,
- „Poprawa bezpieczeństwa powodziowego poprzez modernizację obwałowań rzeki Wisły, Gostynki i Mlecznej na terenie powiatu bieruńsko-lędzińskiego oraz miasta Tychy" na łączną kwotę ok. 313 mln zł (z czego planowane dofinansowanie ze środków europejskich może wynieść do ok. 298,7 mln zł). W ramach zadania planowane jest modernizacja 4 odcinków obwałowań o łącznej długości ponad 20 km.
- Przebudowa oraz nadbudowa obwałowań cieku Iłownica, gm. Czechowice – Dziedzice na łączną kwotę ok. 40,7 mln zł (z czego dofinansowanie ze środków europejskich może wynieść ok. 30,6 mln zł). W ramach zadania planowana jest przebudowa 4 odcinków wałów wraz z budowlami towarzyszącymi.

Ministerstwo Infrastruktury priorytetowo traktuje potrzebę zmniejszania ryzyka powodziowego i podejmuje szereg działań służących zapewnieniu finansowania systemu ochrony przed powodzią i utrzymania infrastruktury wodnej w należytym stanie. Konieczne jest kontynuowanie prac w zakresie zwiększenia ochrony przeciwpowodziowej, a priorytetem w najbliższych latach w województwie śląskim będzie odbudowa infrastruktury hydrotechnicznej zniszczonej w trakcie powodzi z września 2024 r. i zwiększanie skuteczności systemu ochrony przeciwpowodziowej.

W kontekście zmniejszenia ryzyka suszy, głównym dokumentem planistycznym, którego celem jest wskazanie najistotniejszych kierunków działań, które pomogą zapobiec kryzysowi wodnemu w Polsce jest plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS). W myśl art. 184 ust. 1 upw Polsce zgodnie z PPSS prowadzi się przeciwdziałanie skutkom suszy. Plan przeciwdziałania skutkom suszy na okres od 2021 do 2027 r. został przyjęty 15 lipca 2021 r. w drodze rozporządzenia Ministra Infrastruktury (dalej jako: PPSS).

Cel główny PPSS - przeciwdziałanie skutkom suszy - doprecyzowany jest przez 4 cele szczegółowe: skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dostępnych zasobów wodnych, zwiększanie retencjonowania (magazynowania) wód, edukacja w zakresie suszy i koordynacja działań powiązanych z suszą, stworzenie mechanizmów realizacji i finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Integralną część PPSS stanowi katalog 27 działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy. PPSS zawiera także zbiór zadań inwestycyjnych realizujących cel przeciwdziałania skutkom suszy.

W PPSS, w ramach realizacji ustawowych zadań Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie przyjęły 2 listy zadań inwestycyjnych: listę zadań inwestycyjnych z Programu planowanych inwestycji w gospodarce wodnej służących zwiększeniu retencji oraz wspierających przeciwdziałanie skutkom suszy (lista A – stanowiąca załącznik nr 1 do PPSS) oraz listę zadań inwestycyjnych związanych ze zwiększeniem retencji korytowej w zlewniach na obszarach wiejskich (lista B – stanowiąca załącznik nr 2 do PPSS) (tabela 14, mapa nr 10). Trzecia lista C stanowiąca załącznik nr 3 do PPSS jest listą inwestycji zgłoszonych przez podmioty zewnętrzne (spoza Wód Polskich) w trakcie półrocznych konsultacji społecznych.

Należy podkreślić, że opracowany wykaz zadań nie stanowi listy zamkniętej. Uwzględnia jedynie zadania planowane przez PGW WP na dzień opracowania niniejszego dokumentu, które w głównej mierze, w zakresie listy A, są już ujęte w planach gospodarowania wodami oraz w planach zarządzania ryzykiem powodziowym. Obejmuje też inwestycje wskazane i wytypowane w następstwie prowadzenia konsultacji społecznych projektu PPSS. Zatem dla pełnej realizacji celów PPSS możliwe, a nawet niezbędne, będzie podejmowanie innych zadań w zakresie budowy i przebudowy urządzeń wodnych.

Aktualnie zostały podjęte prace w celu aktualizacji przedmiotowego rozporządzenia. Zgodnie z upw dokument ten podlega nie rzadziej niż raz na 6 lat aktualizacji. Zakończenie całości prac nad aktualizacją PPSS przewidziane jest w II kwartale 2027 r.

W ramach prac nad aktualizacją PPSS w szczególności zostanie: zaktualizowana metodyka opracowania dokumentu, przeprowadzona ankietyzacja wśród interesariuszy, przeprowadzone półroczne konsultacje projektu dokumentu – prowadzone przez ministra

właściwego ds. gospodarki wodnej, przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko projektu planu, opracowany projekt aktualizacji planu przeciwdziałania skutkom suszy, przeprowadzone działania informacyjno-promocyjne towarzyszące realizacji projektu.

Należy zaznaczyć, że PPSS przyjęty w 2021 r. skupia się przede wszystkim na aspekcie przeciwdziałania skutkom suszy i zwiększaniu retencji. W aktualizacji PPSS planowane jest natomiast także zastosowanie wieloaspektowego podejścia do zarządzania ryzykiem suszy, analogicznego do stosowanego w przypadku zarzadzania innymi ryzykami np. powodziowym. Podejście to uwzględnia m.in. działania operacyjne, które należy wdrożyć w przypadku wystąpienia suszy. Takie podejście jest zgodne z wytycznymi Komisji Europejskiej wskazującymi, że plany zarządzania ryzykiem suszy powinny zawierać w szczególności: wskaźniki i progi określające początek, koniec i stopień intensywności wystąpienia suszy; działania, które należy podjąć w każdym stopniu wystąpienia suszy w celu przeciwdziałania obniżeniu stanu wody i złagodzenia negatywnych skutków suszy; ramy organizacyjne dotyczące postępowania w przypadku wystąpienia suszy.

Aktualizację PPSS przygotowują PGW WP w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw rolnictwa, ministrem właściwym do spraw rozwoju wsi, ministrem właściwym do spraw rybołówstwa, ministrem właściwym do spraw żeglugi śródlądowej oraz wojewodami, uwzględniając podział kraju na obszary dorzeczy, na podstawie art. 185 upw.

Zgodnie z art. 185 ust. 6 upw, aktualizacja PPSS zostanie przyjęta w drodze rozporządzenia ministra właściwego ds. gospodarki wodnej.

Co więcej, uchwałą nr 152 Rady Ministrów z 22 sierpnia 2023 r. przyjęty został Program przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2023-2027 z perspektywą do roku 2030, który stanowi realizację działania pn. „Opracowanie Programu przeciwdziałania niedoborowi wody" wskazanego pod poz. nr 27 w katalogu działań Planu przeciwdziałania skutkom suszy.

PPNW jest dokumentem o charakterze strategicznym kompleksowo omawiającym możliwości i niezbędne kierunki działań w zakresie rozwoju retencji wodnej. Program jest komplementarny względem pozostałych dokumentów planistycznych z zakresu gospodarki wodnej – planów gospodarowania wodami, planów zarządzania ryzykiem powodziowym, planu przeciwdziałania skutkom suszy oraz programów rozwoju dróg wodnych, a działania z nim zawarte są uzupełnieniem zadań wynikających z tych dokumentów. Koordynowanie i nadzorowanie realizacji Programu powierzono ministrowi właściwemu ds. gospodarki wodnej. Opracowanie PPNW stanowiło dobrowolne i fakultatywne działanie państwa członkowskiego UE i nie wynikało z przepisów ustawy – Prawo wodne.

Na zakończenie, odpowiadając na ostatnie pytanie z oświadczenia, informuję, że w chwili obecnej w Ministerstwie Infrastruktury prowadzone są analizy w zakresie celowości podjęcia prac legislacyjnych w zakresie zmiany przepisów mających na celu wzmocnienie ochrony wód, w tym podziemnych przed zanieczyszczeniami i nadmiernym wykorzystaniem. Dotychczasowe działania polskich organów właściwych w zakresie gospodarowania wodami dążyły do wypełnienia zobowiązań wynikających z *Ramowej Dyrektywy Wodnej* oraz *Dyrektywy w sprawie ochrony wód podziemnych. Cele i zobowiązania europejskie dotyczące wszystkich rodzajów wód, w tym wód podziemnych*

zostały uwzględnione w polskim prawie wodnym. Polska wdraża wspomniane dyrektywy poprzez realizację działań zawartych w planach gospodarowania wodami na obszarze dorzeczy. Należy podkreślić, że realizacja tych działań stanowi istotny element polityki wodnej państwa.

Z poważaniem
Dokument podpisany elektronicznie przez:
Z upoważnienia Ministra Infrastruktury
Przemysław Koperski
Podsekretarz Stanu

Do wiadomości:

1. Pani Paulina Hennig-Kloska, Minister Klimatu i Środowiska